

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 13. november 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-1017
Dok.: EHL40889

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 119 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.) (L 49), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. november 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Simon Emil Ammitzbøll (LA).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 119 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.) (L 49):

”Har man i Norge, Sverige, Tyskland og Holland tilsvarende regler om politiets adgang til administrativ frihedsberøvelse og i givet fald, hvorledes er reglerne udformet?”

Svar:

Reglerne om politiets adgang til administrativ frihedsberøvelse i Norge, Sverige og Finland er beskrevet i Politikommissionens betænkning om politilovgivningen (betænkning nr. 1410/2002).

Om den norske politilov er anført (betænkningens side 90):

”Lovens § 7 indeholder en generel bestemmelse om politiets håndhævelse af den offentlige ro og orden m.v. Efter bestemmelsen kan politiet benytte indgreb bl.a. for at standse forstyrrelser af den offentlige ro og orden samt for at varetage enkeltpersoners eller den offentlige (”allmenhetens”) sikkerhed. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at der er tale om en lovfæstning af den hidtil sædvanebaserede generalfuldmagt.

Bestemmelsen indeholder i den forbindelse en ikke-udtømmende opregning af mulige indgreb, herunder at politiet kan forbyde ophold i bestemte områder, fratage personer farlige genstande, skaffe sig adgang til privat ejendom, foretage visitation af personer samt frihedsberøve personer.

Særligt for så vidt angår frihedsberøvelse sondres i loven mellem indbringelse og anholdelse. Indbringelse indebærer, at en person bliver medtaget til en politistation eller andet sted, som benyttes i polititjenesten, mens anholdelse alene forudsætter tilbageholdelse af en person for en kortere periode, f.eks. i en patruljevogn eller lignende. Der er i lovens § 8 fastsat særlige regler om indbringelse. Det følger heraf bl.a., at en sådan ikke må udstrækkes længere end nødvendigt og ikke ud over 4 timer.”

Den norske politilov er optrykt som bilag 6 til betænkningen. Det fremgår heraf, at lovens § 8 har følgende ordlyd:

”§ 8. Innbringelse

Politiet kan innbringe til politistasjon, lensmannskontor eller annet lokale som benyttes under polititjenesten

1) den som på offentlig sted forstyrrer ro og orden eller den lovlige ferdsel

- 2) den som ikke etterkommer pålegg fra politiet om å fjerne seg fra offentlig sted når omstendighetene gir skjellig grunn til å frykte for forstyrrelse av den alminnelige ro og orden eller den lovlige ferdsel
- 3) den som ikke oppgir navn, fødselsdato, fødselsår, stilling og bopel når politiet forlanger det, eller som gir opplysninger herom som det er grunn til å tvile på riktigheten av
- 4) den som treffes på eller ved et sted der det må antas å være begått en forbrytelse umiddelbart forut.

Ingen må holdes tilbake lenger enn nødvendig etter denne bestemmelsen og ikke ut over 4 timer.”

Om den svenske politilov er anført (betænkningens side 94f):

”Loven inneholder i § 8 en generell bestemmelse, der i 1. pkt. angiver, at politiets indgreb skal være forsvarlige under hensyn til den konkrete politiopgaves formål og øvrige omstændigheder.

Politiets indgreb er herudover reguleret med udgangspunkt i de hjemlede indgrebs karakter. Således er påbud og frihedsberøvelse reguleret i lovens §§ 11-18, regler om visitation findes i § 19, og regler om politiets adgang til ikke-frit tilgængeligt sted findes i §§ 20-21. Disse bestemmelser indeholder enkelte særlige regler om børn samt syge og hjælpeløse, jf. nærmere herom nedenfor.

For så vidt angår de nævnte indgreb indeholder lovens § 13, stk. 1, bl.a. hjemmel til, at politiet, når en person forstyrrer den offentlige orden eller udgør en umiddelbar fare for denne, kan påbyde personen at fjerne sig fra det pågældende område. Efter § 13, stk. 2, kan politiet om nødvendigt endvidere midlertidigt frihedsberøve (”tillfälligt omhänderta”) den pågældende.

I tilknytning hertil er det i lovens § 16 bl.a. anført, at en person, som er frihedsberøvet efter § 13, stk. 2, skal afhøres og løslades hurtigst muligt. En frihedsberøvelse må ikke udstrækkes ud over 6 timer.”

Den svenske politilov er optrykt som bilag 7 til betænkningen. Det fremgår heraf, at lovens §§ 13 og 16 har følgende ordlyd:

”13 § Om någon genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, får en polisman, när det är nödvändigt för att ordningen skall kunna upprätthållas, avvisa eller avlägsna honom från visst område eller utrymme. Detsamma gäller om en sådan åtgärd behövs för att en straffbelagd handling skall kunna avvärijas.

Är en åtgärd som avses i första stycket otillräcklig för att det avsedda resultatet skall uppnås, får personen tillfälligt omhändertas.

16 § Den som har omhändertagits enligt 11 § eller enligt 13 § andra stycket skall förhöras så snart som möjligt.

Har omhändertagandet skett enligt 13 § andra stycket skall den omhändertagne frigges snarast möjligt efter förhöret. Den som är under arton år får dock hållas kvar för att genom polisens försorg skyndsamt kunna överlämnas till sina föräldrar, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. Ingen får hållas kvar längre än sex timmar. Bedöms den omhändertagne vara i behov av hjälp eller stöd från samhällets sida, skall polisen gå honom till handa med råd och upplysningar samt, om det lämpligen kan ske, samråda med annat samhällsorgan som har till uppgift att tillgodose sådant behov.

När någon har omhändertagits enligt 14 § skall åtgärder för att hans identitet skall fastställas skyndsamt vidtas. Den omhändertagne skall omedelbart frigges så snart han har identifierats. Han får dock inte hållas kvar under längre tid än sex timmar eller, om det är av synnerlig vikt att han identifieras, tolv timmar.”

Om den finske politilov er anført (betænkningens side 99):

”Politiet kan endvidere bortvise en person fra et område, hvis den pågældende er meget forstyrrende eller forårsager en overhængende fare for den offentlige orden eller sikkerhed, jf. § 20, stk. 2. Hvis det er åbenbart, at bortvisning af en person ikke er tilstrækkeligt til at afværge faren for den offentlige orden og sikkerhed, og hvor faren ej heller kan afværges på anden måde, kan den pågældende efter § 20, stk. 3, frihedsberøves. En person må holdes frihedsberøvet så længe, den pågældende må antages at ville gøre sig skyldig i ordensforstyrrelser m.v., dog ikke ud over 24 timer.”

Den finske politilov er optrykt som bilag 8 til betænkningen. Det fremgår heraf, at lovens § 20 har følgende ordlyd:

”20 § Skydd mot brott och störande beteende

En polisman har rätt att avlägsna en person från en plats, om det av hans hotelser eller övriga uppförande kan dras den slutsatsen att han sannolikt kommer att göra sig skyldig till brott mot liv, hälsa, frihet eller hemfrid eller till egendomsbrott.

En person kan likaså avlägsnas från en plats om han uppför sig synnerligen störande eller orsakar överhängande fara för allmän ordning och säkerhet.

Om det är uppenbart att det inte är tillräckligt att en person avlägsnas från platsen och störningen eller faren inte annars kan avvärijas, kan personen gripas. Den som gripits kan hållas i förvar så länge det är sannolikt att han skulle göra sig skyldig till brott enligt 1 mom., uppföra sig störande eller vålla fara, dock högst 24 timmar från det att han har gripits.”

Det kan tilføjes, at den svenske politilov efter det oplyste ikke er ændret i forhold til det, der er anført i Politikommissionens betænkning. Justitsministeriet har anmodet de norske og finske myndigheder om snarest muligt at oplyse, om der er sket ændringer i de pågældende regler i forhold til det, der er anført i betænkningen.

Justitsministeriet er ikke umiddelbart bekendt med reglerne på dette område i Tyskland og Holland, men har anmodet Udenrigsministeriet om snarest muligt at indhente oplysninger herom.

Så snart de ovennævnte yderligere oplysninger foreligger, vil Justitsministeriet orientere Retsudvalget herom.